

Z historie řemesel a živností na Suchdole

PŘEHLED VYBRANÝCH HISTORICKÝCH ŘEMESEL

Na tomto panelu je uveden přehled vybraných historických živností a řemesel. Nejsou to samozřejmě všechny, ale jenom ty, o kterých si myslíme, že mají vztah k současnosti nebo jsou v povědomí lidí jako něco z nám vzdálené doby. Ne všechny živnosti a řemesla, které jsou zde uvedeny, se vyskytovaly na Suchdole, ale jsme přesvědčení, že je užitečné vědět, co které řemeslo nebo živnost obsahovala a čím se vlastně naši předkové zabývali a co potřebovali pro svůj život. Pro výstavu „Z historie živností a řemesel na Suchdole“ jsme vybrali jenom ty, které se zde opravdu provozovaly a o kterých máme k dispozici informace. Tyto živnosti a řemesla jsou pro větší přehlednost zvýrazněna. Věříme, že pro některé z návštěvníků bude zajímavé zjistit i to, co bylo pro naše předky nezbytné k životu. *(H.B.)*

alchymista	snažil se vyrobit drahé kovy
apatykář	připravoval léky podle předpisů, i zděděných
bába kořenářka	sbírala byliny a koření a prodávala je
bečvář	vyráběl různé dřevěné nádoby mimo sudů
bednář	vyráběl nádoby na vodu, sudy na víno, pivo a zelí atd.
bradýř	lazebník, holení a hojení řezných ran
brašnář	vyráběl tašky z kůží
brniř	vyráběl drátěné košile a brnění, pancíře
brusič	brousil železné nástroje
cihlář	vyráběl cihly z hlíny a příměsí
čeled' panská	pracovali jako námezdní síla na panských dvorech
čeled' selská	pracovali jako námezdní síla na selských dvorech
cukrář	pekli a vyráběl cikrlátka, cukroví, konfety atd.
čalouník	potahoval/čalounil nábytek a kočáry látkou
čepičkář	vyráběl pánské čepice a nevyšívané dámské čepce
dlaždič	dláždil cesty a kladl podlahové dlaždice
dráteník	drátoval hrnce
doškař	pokrýval střechu slaměnou doškovou krytinou
drvoštěp	štípal dřevo na topení, pracoval v lese
felčar	předchůdce lékaře, původně polní lazebník a ranhojič
fiakrista	majitel kočáru/fiakru, sloužícího pro přepravu osob
flašinetář	hrál na přidělený flašinet/kolovrátek, většinou válečný vysloužilec
flekýř	vetešník, švec opravář
forman	vozil zboží obchodníkům vozem, taženým kořmi
hajný	dohlížel na lesní práce, byl ustanoven pro ochranu lesa
hodinář	vyráběl a opravoval hodiny a hodinové strojky
hokynář	prodával drobné zboží, většinou potraviny
holič	upravoval pánům vlasy a stříhal a upravoval vousy
hostinský	provozoval hospodu a obsluhoval v ní
hrnčíř	vyráběl z hlíny nádobí na kruhu a vypaloval je v peci
hrobník	kopal hroby a staral se o hřbitov
iluminátor	maloval ilustrace do ručně psaných knih
jehelníkář	vyráběl jehelníčky ze dřeva a z kůže
kachlář/kamnář	vyráběl kachle pro kachlová kamna, stavěl kamna a plotny
kantor	učil děti základům čtení, psaní a počítání
kameník	stavěl kamenné zdivo a zhotovoval kamenné ornamenty
klempíř	vyráběl stavební prvky z plechu
klenotník	zlatník, osazoval drahé kameny do šperků a jiných předmětů
kloboučník	vyráběl klobouky z plsti, slámy, lýčí, kůže, kožešin atd.
knihař	vázal knihy a rukopisy, byl to nakladatel a vydavatel knih
knoflíkář	vyráběl knoflíky - z perleti, kovu, dřeva, skla, porcelánu, plechu atd.
kolář	zhotovoval dřevěná kola, vozy, i zemědělské náčiní
kolomazník	získával dehet tzv. suchou destilací z borového dřeva (pryskyřice)
kominík	vymetal a čistil komíny štětkou
korbař	vyráběl korby pro vůz
košíkář	zhotovoval košíky, koše, ošatky, nůše z vrbového proutí
košťatář	vyráběl košťata a smetáčky
kotlář	vyráběl kotlíky pro domácnost a kotle pro pivovary
kovář	vyráběl kování na vozy a kola, hřebíky, někdy i podkovy/koval koně
koželuh	vyčiňoval kůže, zejména hovězí, koňské a kozlečí
kožešník	vydělával kůže i s chlupy, zhotovoval kožichy, čepice, rukávnický atd.
krejčí	stříhal látky a šil šaty
kramář	prodával všechno na různých místech, co se doma nevyrábělo
kuchař	připravoval pokrmy
kupec	dovážel zboží pro kramáře a další obchodníky
lamač kamene	dobýval stavební kámen
lazebník	provozoval lázeň teplou i studenou, holil, stříhal i trhal zuby
listonoš	roznášel listiny, nebyl zaměstnancem pošty, ale obce
lítec kovů	zhotovoval různé předměty litím kovů z litiny, zinku, cínu, olova atd.
mečíř	vyráběl meče, kordy a další sečné zbraně
mlynář	mlel obilné zrno ve mlýně, stavěl mlýny, pily, jezy atd.
nádeník	nechal se najímat k různým pracím

nožíkář	vyráběl různé nožiky a nůžky
obchodník	obchodoval s různým zbožím
obchodník podomní	obcházel domy a nabízel své zboží, některé i vyráběl
obročný	staral se o prodej a koupi obilí, setbu a sklizeň
obuvník	vyráběl a prodával obuv
ovčák	pásl ovce, dojlil je a vyráběl sýry
pasíř	zhotovoval ozdobné pásy pro muže i ženy
pastevec	pásl stáda na velkém území, měnil pastviny po vypasení
paterník	vyráběl růžence ze dřeva, korálů, jantaru atd. (soustružil)
pecivál	opravoval a vymazával pece
pekař	pekli chleba a další moučné výrobky a prodával je
písař	sepisoval ouřední lejstra, opisoval knihy, sepisoval listiny
pivovarník/sládek	vařil pivo, přejímal obilí, za výrobu piva ručil celým svým majetkem
pláteník	tkal plátno a obchodoval s plátnem a s látkami
podkovář	vyráběl podkovy a přizpůsoboval je na kopyta nebo paznehty zvířat
poklasný	řídil práce panské čeledi
pokrývač	zhotovoval latění a pokrýval střechu tvrdou krytinou
ponocný	noční hlídání vesnice
porybný	správce rybníků, řídil trh s rybami
poštovní	správce pošty
proutkař	vyhledával proutkem vodní zdroje nebo rudné žíly
provazník	vyráběl provazy a lana, převážně konopné
pradlena	prala prádlo u sebe doma nebo u cizích
přadlák	předl vlákna ze lnu, konopí, vlny a dalších materiálů
převozník	zajišťoval převoz přes řeku na loďce/prámu
příštipkář	opravoval boty, švec vetešník
ras	odklízel mršiny, utrácel vzteklá a nemocná zvířata
rukavičkář	vyráběl rukavice
rybář	choval, lovil a prodával ryby
řebříkář	vyráběl dřevěné žebříky
řemenář	vyráběl kožené řemeny
řezník	porážel dobytek, porcoval maso a prodával jej
sadař/stěpař	zabýval se pěstováním jádrového i peckového ovoce
sedlář	vyráběl sedla, uzdy, řemeny, sedla, postroje, otěže, uzdy, biče atd.
skalník	lámal kámen
sklenář	vyráběl, upravoval a maloval sklo, prodával jej, později jen zasklíval okna
smetař	vyvážel smetí
sokolník	myslivec, který choval sokoly a staral se o ně, používal je k lovu zvěře
soukeník	zpracovával ovčí vlnu
soustružník	na soustruhu vyráběl drobné věci ze dřeva, šachové figurky, vřetena atd.
stárek	starší tovaryš ve mlýně
studnař	hloubil a stavěl studny
svíčkař/voskař	skupoval a prodával vosk, vyráběl voskové svíce
šafář	řídil práce panské čeledi
šenkýř	čepoval pivo
švec	vyráběl obuv, původně sešíval kožené výrobky
tesař	zhotovoval různé dřevěné konstrukce, někdy i hrubý nábytek
tkadlec	tkal na tkalcovském stavu z ovčí vlny i jiné příze
tovaryš	námezdní řemeslný pracovník najímaný mistrem, po vyučení zkouška
truhlář	vyráběl nábytek – truhly, stoly, židle, lavice, skříně, almary atd.
uhlíř	pálil dřevěné uhlí v milířích a prodával jej
včelař	choval včely, vyráběl a prodával med a vosk
vinář	pracoval na vinici
zahradník	pěstoval zeleninu a ovoce, i okrasné rostliny
zámečník	řezal, piloval a vrtal železo za studena, vyráběl zámky, kliky, klepadla atd.
zbrojř	vyráběl a udržoval výzbroj a zbraně
zedník	stavěl zdi
zelinář	pěstoval a prodával zeleninu
zeměměřič	vyměřoval hranice pozemků
zlatník	vyráběl umělecké předměty ze zlata a stříbra
žebřák	chudák, který žebřal
žernovník	zhotovoval kamenné žernovy pro mlýny

Zdroj: Řemesla a činnosti, <http://brtipichlavec.sweb.cz/ves/remesla/remesla2.htm>